Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifideliu[m]

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

Quare dicimus pater

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

Visual Library

ſiter eſt ei cura de omnibꝫ ¶ Scḋo pre/
ceſſit alias orationes in breuitate. Sꝫ
queritur quare eã ita breuẽ fecit Reſpõ
deo ꝙ ſpecialit̃ ꝓpter tria Primo vt faci
lius poſſit capi ⁊ intelligi ⁊ melius reti/
neri. ⁊ tardius obliuiſci. Secũdo vt fre/
quentius poſſit dici ⁊ iterari ⁊ ne dicen/
tibꝫ faſtidium generaret. Tertio: vt nul
lus ſe poſſet excuſare ab oratiõe. quia q̇
libet hõ rationalis põt eã diſcere ⁊ omĩ
die dicere. Contra hoc multi faciunt. q̇
quandoqꝫ ꝑ vnum vel ꝑ duos vl' ꝑ pl'es
dies ꝓpter occupationes exteriores obli
uiſcũtur dicere pater noſter. ſed que ꝑti/
nent ad corporis neceſſitatem nõ obliui
ſcuntur. quia nũqꝫ fuit talis occupatio
quin tempus illud ſibi aſſumũt vt cibũ
corporalem non negligant. Et hoc ẽ ſi
gnũ modice dilectionis dei ⁊ etiam ſalu
tis ꝓprie. ¶ Tertio excedit oratio domi
nicalis in exaudibilitate. Eſt em̃ domi/
nica oratio magis exaudibilis q̃ʒ aliq̃
alia oratio. Ratio ẽ: quia petitionẽ quã
quis ordinauit ⁊ fecit non poteſt repelle/
re. Chriſtus autem hanc orationem or
dinauit. ⁊ fecit. ergo ⁊c̃. Vñ Chry. ſuꝑ
Math. Pater hanc orationem non li/
benter; exaudit: quam filius non dicta/
uit. Quarto in fecũditate. Naꝫ omnia
neceſſaria corporis ⁊ anime tã in preſen
ti q̃ʒ in futuro in iſta orõne concludũtur
Et ſciendum ꝙ hec oratio ẽ valde ſentẽ
tioſa: ideo debet attente ⁊ intelligibilit̃
dici. Dicit em̃ Rabanꝰ ſuꝑ Math. ꝙ ĩ
his petitionibꝫ omnia bona vite pñtis
⁊ future continent̃. Fecunditas aũt iſtiꝰ
orationis patet ex hoc. qꝛ omnia que ſtꝫ
aut ſunt fugiẽda aut deſiderãda Deſide
rãda in quãtuꝫ bona. fugienda in q̃tũ
mala. Primo et principaliter inter om/
nia que deſiderãda ſũt honorem dei de
bemus deſiderare. ⁊ hoc tangitur in pri
ma petitione ibi. Sanctificet̃ nomẽ tu/
um. Secũdũ eſt ꝙ ad regnũ dei ꝑueni/
amus. ideo dicimus. Adueniat regnuꝫ
tuum. ⁊ hoc eſt bonũ glorie. Tertiũ eſt
vt volũtatem dei faciamus. Et hoc ibi
Fiat voluntas tua. ⁊ hoc eſt bonuꝫ gra
tie. Quartũ eſt. ꝙ ad iſtam vitam neccã/
ria habeamus. ⁊ hoc ibi Panem noſtꝝ
Illa autem que fugiẽda ⁊ vitanda ſunt
aut ſunt mala p̃terita. ⁊ hoc ibi. Dimit/
te nob̃ debita noſtra. Aut futura. ⁊ hoc
ibi. Et ne nos inducas in temptatõem.
Aut preſentia. et hoc ibi. Sed libera
nos a malo.

¶ Quare dicimus pater. ¶

Modo ad excitandũ deuotõnem
in nobis: tũc ↄſiderãdum eſt. q̄
re ſic inchoat dñicam orõem di/
cẽdo pater ⁊ nõ dñs. vel deus vel crea/
tor. Reſpondetur ꝙ talia nõ ſunt amo
ris. ſʒ pater eſt nomẽ amoris Sʒ ex quo
diligit nos paterne. ⁊ vult a nobis etiã
filialiter diligi. Ideo dr̃ pater. Vnđ .i.
Joh. iij. Videte qualem charitateꝫ de
dit nobis pater: vt filij dei nominemur
et ſimus. ꝙ ſi filij ⁊ heredes: heredes q̇/
dem dei: coheredes auteꝫ chriſti. Nꝫ ſi
hanc noſtram dignitatẽ fideliter penſa/
remus: merito deberemus omniũ vicio
rũ cõtemnere vilitatem. Quã dignita/
tem Augꝰ. cõſiderans ait. Ad maiora
natus ſum q̃ʒ vt ſim mancipium corpo
ris mei Cõtemnamus ergo ſerui eẽ pec
catorum. quia ad hoc inſtituti ſumꝰ vt
nominemur; filij dei. Ad excitãdum er/
go charitatem ⁊ deuotõeꝫ dei in nobis
dicimus. Pater noſter vt memorari de
beamus ꝙ ſimus eius filij: ſi orõem no
ſtram ſalubriter deo offerre volumus.
Sed noſter dixit vt oſtẽdat ꝙ oratio de
bet eſſe cõmunis. Unde Cipanus de
oratione dñica ſic dicit. Nõ dicimus pa
ter meus. ſʒ pater noſter. qꝛ pacis ⁊ veri
tatis magiſter noluit ſingulatim preces
fieri ne quis cum p̃cetur tm̃ ꝓ ſe precet̃.
Scḋo vt nos doceat; humiliari vt nulꝰ
lus ſe de nobilitate generꝫ iactet ⁊ ſic ali
os ſpernat. Vñ Augꝰ. Monent̃ diui/
tes ⁊ nobiles nõ ſupbire minoribꝫ vl' cõ
tra minores. Nõ em̃ poſſunt dicere ve/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

re pater noſter niſi fratres P ¶ Er
go ad oſtendẽdum φ om̄es hoïes tam
nobiles q̄ʒ ignobiles ſunt ſimiles q̄ntū
ad p̄ncipium. quia om̄es a deo creati ⁊
nudi in hunc mūdum nati. quātum ad
medium. quia om̄es breuis vite. quātū
ad finem. quia om̄es in cinerem redigē/
di. ⁊ poſt terminum vite. quia om̄es añ
tribunal xp̄i ſtabunt. ⁊ ibi ſ̄m iuſticiā iu
dicabūtur Ad oſtēdendū talē eq̄litateʒ
tunc dicimus noſter Tertio dicit noſter
vt nos inſtruat inuicem amare ⁊ auxili/
ari. ex quo fratres ſumus: ſic vt vnus ꝓ
alio oret. ⁊ damnū alterius ſuum repu/
tet. ſic faciūt germani fratres. Jaco. vl.
Orate ꝓ inuicē vt ſaluemini. Vñ Am/
broſius in hexameron. Si ꝓ te roges
tm̄ pro te ſolus rogabit. ſi aūt pro omni
bus rogas: om̄es pro te rogabūt. Vñ
Chriſoſt. ſup Matheū. Pro ſe orare ne
ceſſitas cogit. ꝓ alijs aūt charitas frat/
nitatis hortatur. Dulcior eſt aūt añ de/
um orō nō quam neceſſitas trāſmittit.
ſ̄ʒ quam charitas commendat.

Qui es in celis E ¶ Querit
q̄re hoc dr̄ Math. cū tñ vbiqʒ ē
deus ſ̄m deitatē. in terra ꝑ miſe
ricordiā. in inferno ꝑ iuſticiam. in celo ꝑ
gloriam. Reſpondeo p̄mo: ideo vt nos
doceret ſpū mundo ⁊ corde puro orare:
vt om̄ia que ſunt in celo ſunt pura ⁊ mū
da. Johis. iiij. Spūs eſt deus ⁊ om̄es
qui adorāt eū in ſpū ⁊ veritate adorare
oportet. Vñ Augꝰ. Niſi ſit conſciencia
pura a peccatis: a deo non exaudieris.
mūda tñ cubiculū cordis ⁊ intererit q̄ ex
audiet. Scđo vt celeſtia ⁊ non terrena
doceret nos appetere. iuxta ꝯſilium ap̄li
Colocen̄. iij. Que ſurſum ſunt q̄rite: nō
que ſup terram. Tertio vt oſtēdat nob̄
locū ad quē creati ⁊ redempti ſumus. et
ad quem om̄i die vnā dietā facere debe
mus. Vñ Johis. xiiij. In domo p̄ris
mei māſiōes multe ſt̄. Vñ ap̄ls. Non
habemꝰ h̄ manentē ciuitatē: ſ̄ʒ futurā in
q̄rimꝰ. Vñ Augꝰ. xxij. li. d̄ ci. dei. Nō

deꝰ p̄parauit diligētibꝫ ſc: fide nō capit̄
ſpe nō attingit̄. charitate nō ꝯprehēdit̄
deſideria ⁊ vota trāſgredit̄. acquiri pōt
eſtimari nō pōt. Et ideo merito ad iſtā
celeſtē patriā anhelare debemus. Au/
gꝰ. li. ij. de ciui. dei. O chare illā vitam
amplecti debuiſti: vbi eſt vita ſine mor/
te. lux ſine tenebris. iuuentꝰ ſine ſenectu
te. pax ſine diſcordia. volūtas ſine iniu/
ria. regnū ſine ꝯmutatōe. q2 nō amittit̄.

¶ Prima petitio F
Sanctificet̄ nomē tuum Hec eſt
p̄ma petitio in q̄ petimus vt no
men eius ſanctificet̄. Sed dice
ret q̄s. videt̄ φ hec petitio ſit incōueni/
ens. ſꝑ em̄ eius nomē eſt ſanctū. ḡ eius
ſanctificatio hic nō debet peti. Reſpon
deo φ nō petimus ip̄m in ſe ſanctificari
q2 ſic nullo mō eſt magis poſſibile. Sʒ
petimus in nobis ſanctificari. i. φ in no
bis ſanctū habeatur ⁊ ſcm̄ reputet̄ ⁊ tā/
q̄ʒ ſanctū honoret̄ corde credēdo ⁊ amā
do Juxta illud Eſaie. viij. Dn̄m exerci
tuuʒ ip̄m ſanctificate in cordibꝫ veſtris.
In ore ip̄m laudādo ⁊ p̄dicando. Da/
nielis. iij. Bn̄dictū nomē glorie tue ſan
ctū ⁊ laudabile. In ope bn̄ viuēdo Sʒ
heu iā a pluribꝫ xp̄ianis nomē dei blaſ/
phemat̄ potius q̄ʒ ſanctificat̄. Vñ de
hoc cōquerit̄ ꝑ Eſaiā ꝓpheram dicēs.
Eſa. lij. Jugit̄ nomē meū blaſphema/
tur. Vñ Rho. ij. Nomē dei ꝑ vos blaſ
phemat̄. Hoc iā pōt dici multis pecca
toribꝫ deū blaſphemātibꝫ. ⁊ qui contra
p̄ceptum diuinū nomē aſſumūt inuanū
Sed q̄liber xp̄ianus bonus debet pe/
tere in orōne p̄mo ⁊ p̄ncipaliter honorē
dei dicēdo. Sanctificet̄ nomen tuū. ſcʒ
in nobis. in corde ꝑ fidam dilectōem. ⁊
in ope per virtuoſam executōem.

¶ Secūda petitio
Adueniat regnū tuū. Hec eſt ſe/
cūda petitio q̄ iugiter nobis ad
uenire regnū patris celeſtis fer/
uētiſſime exoptamus dicentes. Adue/
niat regnum tuum. Et iſta ſcđa petitio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN